

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2CoE/66/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8515201534
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8515201534.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a členov senátu JUDr. Daniely Babinovej a Mgr. Miloša Koleka v exekučnej veci oprávneného : Rapid life životná poisťovňa, a.s., so sídlom Garbiarska 2, 040 71 Košice, IČO: 31 690 904, proti povinnému: Q. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. S. XXX, XXX XX A. S., št. občan SR, v konaní o vymoženie 236,10- Eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 29.07.2015 pod č. k. 3Er 179/2015-24 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

I. Obsah napadnutého rozhodnutia.

1. Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením zamietol žiadosť súdneho exekútora JUDr. Dušana Sopka o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvého stupňa uviedol, že oprávnený navrhol vykonať exekúciu proti povinnému na podklade exekučného titulu rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice zo dňa 19.01.2012 pod sp. zn. XC/XXXX/XXXX.

3. Následne súd citoval § 36 ods. 2, § 41 ods. 2 písm. d), § 44 ods. 2, § 243d ods. 1, 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“); § 2 ods. 1 prvá veta zákona č. 355/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní § 52, § 53, § 54, § 788 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, čl. 2, 3, 6 a prílohu smernice Rady 93/13/EHS z 5. Apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a uviedol, že preskúmal žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul, ich súlad resp. rozpor so zákonom a dospel k záveru, že žiadosti o udelenie poverenia nemožno vyhovieť a to hlavne z dôvodu, že vyššie citované ustanovenia dávajú exekučnému súdu možnosť a povinnosť preskúmať exekučný titul.

4. Súd posúdil predmetný právny vzťah medzi oprávneným a povinným ako vzťah spotrebiteľský uzavretý medzi oprávneným ako dodávateľom a povinným ako spotrebiteľom na základe čoho je nutné predmetný právny vzťah posudzovať podľa príslušných citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka.

5. Súd skúmal vydaný rozhodcovský rozsudok podľa § 53 ods. 4 písm. Občianskeho zákonníka, či neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky.

6. Exekučný súd konštatoval, že dojednanie rozhodcovskej doložky v časti XV. Všeobecných poisťných podmienok v spojení s bodom 2. Osobitných zmluvných dojednaní č. XX/XXXX k poisťnej zmluve je

neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorá je v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. Pri poistných zmluvách vo všeobecných poistných podmienkach bolo dojednané, že všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom.

7. Rozhodcovskú doložku posúdil súd prvého stupňa ako neprijateľnú podmienku, nakoľko spotrebiteľ sa v s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ale aj úroveň informovanosti. Povinný nemal možnosť podstatným spôsobom ovplyvniť obsah Všeobecných poistných podmienok, ktoré boli spísané na predtlačenom formulári, spotrebiteľ ich mohol prijať len ako celok alebo odmietnuť. Súd dospel k záveru, že dojednaná rozhodcovská doložka vo Všeobecných poistných podmienkach je neprijateľnou podmienkou, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a je v rozpore s citovanými ustanoveniami § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka ako aj Smernicou Rady 93/13/EHS. Zároveň je takto dojednaná rozhodcovská doložka v rozpore s dobrými mravmi. Takto v spotrebiteľskej zmluve dojednaná rozhodcovská doložka je podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. Ak nedošlo k platnému uzavretiu rozhodcovskej zmluvy resp. doložky, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v tom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok.

8. Pre zistení rozpor exekučného titulu so zákonom z dôvodu nedostatku právomoci rozhodcovského súdu, čo malo za následok nedostatok materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

II. Obsah odvolania oprávneného.

1. V zákonom stanovenej lehote podal proti uzneseniu okresného súdu odvolanie oprávnený. Namietal, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, konanie ma inú vadu, ktorá mohla mať za následok neprávne rozhodnutie vo veci. Prvostupňový súd neúplne zistil skutkový stav veci, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a doteraz zistený skutkový stav neobstojí a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhol odvolaciemu súdu zrušiť rozhodnutie Okresného súdu Stará Ľubovňa a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

2. Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04). Odvolací súd so zreteľom na rozhodcovskú doložku nepovažoval za potrebné zaoberať sa ostatnými odvolacími námietkami.

III. Hodnotenie odvolacieho súdu.

1. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok ďalej len C.s.p.) v zmysle ustanovenia § 470 ods. 1 C.s.p., vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378, § 379 a § 380 C.s.p., vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie oprávneného nie je odôvodnené a rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť ako vecne správne.

2. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

3. Oprávnený viedol exekúciu proti povinnému na základe uzavretej Poistnej zmluvy zo dňa 02.04.2008, kde povinný bol poistníkom - nepodnikateľom, ktorý s oprávneným uzavrel poistenie. Súčasťou poistnej zmluvy boli aj Všeobecné poistné podmienky pre poistenie zjednávané Prvou česko - slovenskou poisťovňou H., a.s., ktoré boli podpísané povinným.

4. Tieto v časti XV., bodu 1, obsahujú tzv. rozhodcovskú doložku, že všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom. Podľa bodu 5, rozhodnutie rozhodcovského súdu v spore je rozhodnutím konečným a nemožno ho preskúmať iným rozhodcom alebo rozhodcovským súdom. V § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. sa uvádza, že za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Podľa § 53 ods. 5, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Samotná poisťovňa bola uzavretá dňa 02.04.2008. Občiansky zákonník v § 53 považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku rozhodcovskú doložku, aby spory s dodávateľom sa riešili výlučne v rozhodcovskom konaní. Takáto rozhodcovská doložka je neplatná.

5. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve.

Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) platného v čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 OZ platného v čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 OZ platného v čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 OZ platného v čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ust. § 53 ods. 1 OZ platného v čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa ust. § 53 ods. 2 OZ platného v čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa ust. § 53 ods. 3 OZ platného v čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa ust. § 53 ods. 4 písm. r) OZ platného v čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa ust. § 53 ods. 5 OZ platného v čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ust. § 54 ods. 1, 2 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

6. Predovšetkým je potrebné konštatovať, že v zmysle § 45 ods. 1, 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd plne oprávnený vykonávať formálne, ako aj materiálne preskúmavanie exekučného titulu a podrobiť tento titul skúmaniu, či neprichádza do úvahy zastavenie exekučného konania z dôvodov, ktoré sú uvedené v § 45 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní, t.j. najmä či rozhodcovský rozsudok nezaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Taktiež v zmysle § 45 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, je zakotvené oprávnenie exekučného súdu zastaviť výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa ods. 1 písm. b/ alebo c/.

7. Materiálne preskúmavanie exekučného titulu má v sebe aj oprávnenie preskúmať jednotlivé ustanovenia zmluvy, ktorú účastníci medzi sebou uzavreli a v tomto zmysle súd prvej inštancie správne konštatoval, že ide o zmluvu spotrebiteľskú, ktorej ustanovenia spotrebiteľ nemohol osobitne dojednať, pričom exekučným titulom je rozhodnutie - rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice.

8. Bez pochyb možno konštatovať, že obmedzenie možnosti spotrebiteľa brániť si svoje práva pred nezávislým súdom, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Ide o podmienku, ktorú odvolací súd považuje za neprijateľnú, a preto neplatnú. Takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom. Bez platnej rozhodcovskej doložky nemohol vo veci rozhodovať rozhodca. Oprávnený nemá titul na vedenie exekúcie podľa § 41 ods. 1 Exekučného poriadku č. 233/1995 Z. z., pretože vo veci rozhodoval orgán s nedostatkom právomoci. Exekučný súd mohol s poukazom na § 44 ods. 2 Exekučného poriadku žiadosť o udelenie poverenia zamietnuť, ak oprávnený nemá titul na vedenie exekúcie, vydaný oprávneným orgánom. Odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne, ak žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Oprávnený nemá titul na vedenie exekúcie vydaný oprávneným orgánom na rozhodnutie veci, pričom ani nedošlo k platnému uzavretiu rozhodcovskej doložky.

9. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, podľa ktorého dojednaná rozhodcovská doložka predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle ust. § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka (v znení platnom v čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy). Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je preto aj tá, ktorá núti spotrebiteľa, aby sa všetky spory vzniknuté v budúcnosti z predmetnej zmluvy riešili v rozhodcovskom konaní pred konkrétne určeným rozhodcovským orgánom. Správnosť tohto názoru potvrdil aj zákonodarca, ktorý túto podmienku zaradil do novelizovaného znenia ust. § 53 ods. 4 pod písm. r) Občianskeho zákonníka účinného od 01.01.2008 novelou uskutočnenou zákonom č. 568/2007 Z. z.. Odvolací súd nepopiera, že rozhodovanie sporov v rozhodcovskom konaní je alternatívnou možnosťou k súdnemu konaniu, avšak ak je spotrebiteľ nútený podrobiť sa v zmysle rozhodcovskej doložky rozhodnutiu vopred veriteľom určeného rozhodcovského súdu, nemožno hovoriť o individuálne dojednanej podmienke spotrebiteľskej zmluvy. Jedná sa o neprimeranú doložku a súd je oprávnený vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho vyplývajú podľa vnútroštátneho práva, aby sa uistil, že spotrebiteľ nebude takouto doložkou viazaný.

10. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 55/2011 zo dňa 24.02.2011, v ktorom Ústavný súd konštatoval, že „ak je zmluvná podmienka v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória a prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom. Zároveň týmto vzniká základ pre docielenie skutočnej rovnosti, pretože na absolútne neplatnú zmluvnú podmienku súd prihliadne aj bez návrhu a rovnako aj bez návrhu súd exekúciu zastaví o plnenie z takto neprijateľnej zmluvnej podmienky. Ak by takouto zmluvnou podmienkou bola samotná rozhodcovská doložka a dodávateľ (veriteľ) ju použije, v takomto prípade ide o výkon práv v rozpore s dobrými mravmi.“

11. Z týchto dôvodov odvolací súd nepovažoval odvolanie oprávneného za dôvodné, a preto napadnuté uznesenie ako správne potvrdil v zmysle ust. § 387 ods. 1 C.s.p..

12. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).